

Ardealul

Apare Lunea, dimineața, cu ultimele națiuni politice și știri sportive

Director:

Theodor Reculescu

Abonamente:

1 an: 100 lei, jum. de an: 50 lei. — Autorități, mari întreprinderi 1000 Lei.

Redacția și administrația: ARAD, Bulev. Ferd. 5

Politica Germaniei

Situația actuală a Germaniei este din cele mai ciudate. Un stat răsărit împotriva tuturor celorlalte, dar care totuși este tratat cu multă precauție de diplomația europeană.

Adolf Hitler se aseamănă cu un copil rău crescut, care insultă pe toți cei care-i ies în cale, dar pe care nimeni nu îndrăznește să-l pedepsească de frică să nu-l infurie, iar mai apoi să facă vreo poznă.

Ieșit din Societatea Națiunilor, Fuhrerul s'a apropiat de Polonia celor mai vanitoși dintr-o Europă, apoi a dat sah Angliei. Englezilor nu le-ar conveni să fie obligați a-și păși calmul și de aceea caută să rămână — ca și americanii — în expectativă. Cu toate acestea caută, în mod indirect, să-l calmeze pe revoluționarul german și să-l facă a se reîntoarce la Geneva.

Adolf Hitler cunoaște tactica englezilor și — în consecință — a ținut discursul din săptămâna trecută, în care lăsa să se înțeleagă intenția Germaniei de a-și relua locul în sânul Societății Națiunilor, în cazul când drepturile Germaniei vor fi recunoscute.

Manevra cancelarului Hitler îi permite să câștige timpul necesar înarmării complete a Germaniei, apoi își va alege momentul potrivit răfueții pe care o dorește nu numai el, ci întreg poporul german.

Dar Adolf Hitler nu este numai reprezentantul spiritului revanșard al poporului german; el mai este și păpușa marilor fabricanți de armament cari l-au adus de altfel în fruntea celui de al treilea Reich. Hitler are obligațiuni față de acești samsari de tunuri și tancuri, el trebuie să deslănțue războiul, dau să nimicească mari cantități de armament chiar fără vărsări de sânge: prin înarmare și desarmare.

Acesta e rolul lui Adolf Hitler.

Plângeți de mila sârmanei României

România a fost întotdeauna hârțuită de străini. Intotdeauna a fost un fagure neseccat din care s'au înfruptat veneticii. Numai ei. Și cei cari li s'au vândut lor.

Toate sălbăticiunile ne-au cutropit țara, ne-au pus strămoșii pe fugă, în munți, iar când i-au prins, i-au schingiuit, i-au robit, au făcut comerț cu ei, cu sângele și carnea lor, cu sufletul care nici el nu le mai aparținea. A venit apoi războiul, au venit nemții antrenanți de acel „Drang nach Osten”, ne-au ocupat țara, au jefuit-o, n'au cruțat nici clopotele bisericilor ortodoxe din cari făceau gloantele cu cari răpuneau pe valahi. Țăranul român, în țări, cu pieptul desvelit și desculț a luat lupta cu neamțul echipat în zale, a blocat Oituzul, și-a salvat țara.

Astăzi o are mai mare, în întindere, decât Italia, dar mai înstrăinată decât orice colț de pământ de pe glob.

După război, ne-au năpădit străinii, mai precis: evreii.

Români s'au prăpădit cu sutele de mii, pe câmpul de luptă, le-au rămas în urmă doar văduvele și orfanii, flămânzi și roși de boale. Evreii și-au salvat însă viața. Pentru cine să se fi bătut? Și-au strâns doar galbenii, păzindu-i ascunși într'un colț de saltea.

Si de 'ndată ce s'au liniștit spiritele, au început din nou traficul. S'au cuibărit prin tinuturile unde nu existase până atunci nici țevenie de evreu. Au cohorât din Galizia și au împânzit Maramureșul cersind.

Au pus stăpânire apoi pe moșiile românilor, cari azi cerșesc ei.

Din șasezeci și doi de munți maramureșeni, abia doi au mai rămas în stăpânirea românilor. Restul formează „proprietatea” evreilor. Pământul ingrașat cu sângele eroilor români, este tot în stăpânirea evreilor. Ba l-au mai vrut exportat și în Palestina.

Toate întreprinderile mari sunt în mâinile evreilor.

Pruncul moțului pleacă pe timp de iarnă, când termometrul coboară sub 25 grade, în puterea nopții, cu o legătură de vreascuri — vreo 40 kgr. — adunate de prin marginea pădurii care i-a fost luată cu deasupra, și ducând lemnele în spate, câte 20 km., ajunge lănit de foame și inlemnit de frig, la târgul din Câmpeni să-și vândă „marfa” cu opt lei. Dar nici pe aceștia nu-i primește toți în mână. Cărciumarul satului — care-i evreu — dacă nu se mai tocmește, apoi îl obligă să primească în loc de bani, vinars. O cenază, două de rachiu și moțul a rămas fără legătura de lemne și fără bani.

În timpul acesta Otto Stern, Reichberger, Eckenfelder, Steinberg și alții mulți, mulți de

tot, se înfruptează din bogățiile țării cu salarii de câte șapte sute mii lei lunar...

Nu simțiți cum vi se strânge pumnul, cum unghiile vă pătrund tot mai adânc în podul palmei? Nu simțiți junghiul care vă încearcă inima și sângele care vă svâcnește în temple? Nu vă vine să puneți mâna pe topor, sau să-i alungați pe acei demagogi care-și zic democrați, cari s'au vândut străinilor iar pe români îi lasă tot flămânzi, tot desbrăcați, pentru a mâine, mâine când va veni din nou neamțul peste noi, să-și scoată pe români în țări și înarmați doar cu dosarele afacerii Skoda, întru apărarea acestui pământ care nu ne mai aparține? Iar după ce îl vor ingrașa din nou cu sânge, mângâiați doar de vorbele goale ale d-lor Mihalache, Madgearu și compania, să-l lase exportat în Palestina.

S'a întâmplat însă că acești paraziti au fost deranjați în acțiunea lor criminală de un român, dl. dr. Al. Vaida Voevod, cu al său „Numerus valichicus”, iar Nația s'a desmeticit din toropeală.

Cel puțin acum, în ceasul al unsprezecelea, să se salveze ce ne-a mai rămas, căci am ajuns să plângem de mila României.

D. Titulescu a fost ales membru al Academiei Române

Membrii secției istorice a Academiei Române s'au întrunit pentru a alege un nou membru în locul rămas vacant prin moartea lui Bals.

A fost ales d. N. Titulescu, ministrul nostru de externe. Votul de ratificare al plenului Academiei, pentru această alegere, se va da Luni.

Tot ieri, membrii Academiei au procedat la modificarea regulamentului Academiei, astfel că la fiecare secție s'a sporit numărul membrilor de la 12 la 15. Prin aceasta s'au creat noi locuri, cari, împreună cu locul de la secția literară, vor fi completați anul viitor.

Dr. Grigorie Gh. Comșa

Sâmbătă dimineața, la ora 10 și un sfert, s'a stins din viață P. S. Sa dr. Gh. Comșa, episcopul Aradului, în vârstă de 46 ani, după exact 10 ani de păstorie sufletească.

Născut în comuna Comana, jud. Făgăraș, la 13 Mai 1889, dr. Grigorie Comșa a urmat cursurile școlii primare din comuna sa natală unde era învățător părintele său, Gheorghe Comșa.

În anul 1900 a fost trimis să urmeze cursurile liceului de Stat din Făgăraș unde și-a luat și bacalaurea-

tul, apoi a urmat timp de 3 ani cursurile seminarului „Andreian” din Sibiu, având ca profesor de I. P. S. Nicolae Bălan, actualul mitropolit al Ardealului. În cursul studiilor a funcționat ca bibliotecar și vice-președintele societății de lectură „Andrei Șaguna”.

Consistoriul arhidiecezan, apreciind calitățile, l-a trimes, în calitate de bursier, să-și continue studiile la Budapesta. După 4 ani, a fost promovată doctor în Drept la facultatea juridică din Budapesta. Într-un timp însă, dr. Grigorie Comșa a studiat și la

facultatea de teologie catolică,

La 10 Octombrie 1915 a primit darul diaconiei de la mitropolitul Ioan Mețianu, iar până în 1919 a oficiat ca diacon în catedrala din Sibiu, funcționând și ca secretar al fundației Emanuil Gojdu. Timp de un an a fost redactor la „Telegraful Român” și doi ani profesor de religie la gimnaziul de Stat din Sibiu.

În timpul războiului a fost acuzat de spionaj și întemnițat în Ungaria. După Unire, a funcționat în Ministerul Cultelor din București ca subdirector general, funcționând în același timp ca diacon la biserică Armăz.

În 1921 și-a luat licența la facultate (Continuare în pag. 2-a)

Un strand modern pe graniță: Oradea

Municipiul Oradea realizează un strand modern pentru uzul miilor de oameni. — Dela redacția noastră din Oradea

ORADEA, 25. — Pentru prima oară ne ocupăm, în fuga condeiului, în coloanele „Ardealului” de una dintre cele mai monumentale realizări edilitare înfăptuite în urbea noastră, de la război încoace.

Indiscutabil, că intențiunile mari și generoase traduse concret în fapte sub actuala conducere a dlui Tiberiu Moșoiu, rămâne ca o mare experiență pe urma actelor săvârșite.

Municipiul luptând cu greutatele inerte vieții politice aduăgate crizei financiare și scepticismului săpat în inimile multora, — binemenită dela oraș, dela populație, omagii neprecuțite.

La strandul orașului

Realmente n'am văzut CEVA. fragment pentru cetitorii noștri, fiindcă strandul abea-și desmoarte plajele și ritmul de viață. Ce trebuie să vadă vizitatorul (care evident va merge în luna Iunie, Iulie, August) tocmai aceasta ne-am propus să lămurim cetitorilor. Adică ce să vadă în existența acestui strand absolut modern și confortabil.

Curența vicleană dintre reghizorii marilor întreprinderi cu efect palpant cucerind masele prin atracțiuni mereu noi, extraordinare — în timpină o cruntă decepție la Oradea Mare, cetatea care monopolizează exclusiv pentru ea rafineriile zilei: moda, ecranul, sportul, strandul, coreografia, politica.

Limba cadranelor arată fix: 7 fără 15!

Peste 25 de minute corespondența aceasta purcede, cu trenul, la Arad.

Cu grabă deci, dar și cu puțină precauțiune, să destăinuim lectorilor noștri „câteva momente” încrustate în marginea anchetei întreprinse azi la Strand.

Gazetarii și strandul

Gălăgioși, gazetarii intră la Strand cu „auss weiss”, un fel de „Jasă-mă 'n pace, jupâne”, având exploziile de admirație pentru păleul cuconetului venit „în vizită”, deci fără costum, în strand.

Femeile din nucleul ăsta erau o adevărată geografie sen-

timentală, pardon cordială, a celebrului și nu mai puțin causticului causeru **Georges Duhanel**.

Un mozaic viu de impecabile profiluri caricaturizate cu dalta lui Mac: creole, blonde, albe, peștrițe și... nude. Una singură arborase constumul desvăluind discret privirilor noastre epidema de spumă.

— Să trăești coane Botezatele! Iacă avem să-ți facem saftea! Bere blondă ai?

— Bine ați venit la noi, ne bucurăm. Pentru gazetari avem și puț fripti și ciulama și robiniu de-l vechi, ne asigură d. Botezatu, cu un zâmbet sîret.

Bravo!

Și d. Botezatu, care ne „botează” în fiecare an, când venim întâia oară să-ți facem saftea, își freacă mâinile triumfător împărțind comenzi scurte picolilor.

Incolo... voe bună-și sănătate. Două bazine cu apă așteaptă siluetele fragede, capricioase ale femeilor, înviorându-le din puhoiul lui cuptor, Crișul mână neconținut apa la bazinele de înot, zefirul adie ispititor travestit în nu știu ce briză amabilă prelinsă insinuant pe valurile Crișului-Repede.

Cabinele spațioase suficiente, plaja largă cu perspectivă reconfortantă, glasurile argintii ale copiilor, muzica de țigani sau jazz-ul, femeile care-și fac de-acuma apariția aduse până 'n ușă de tramvaiul electric, — iată realitatea înconjurătoare care te ispitește și te cheamă la strand, în aer liber, la odihnă, soare, plajă și băi.

Tuturor le-a făcut bineface-rea aceasta un om: **Tiberiu Moșoiu**.

I. C.

Bilete de sfârșit de săptămână și excursiune pe Calea Ferată Electrică Arad-Podgoria

Cu începere dela 2 Iunie a. c. Calea Ferată Electrică Arad-Podgoria va elibera în fiecare Sâmbătă și Duminică bilete de sfârșit de săptămână și de excursiune, cu preț redus, călătorilor dela Arad la Podgorie.

Biletele de sfârșit de săptămână se vor putea scoate la cassa de bilete a stației electrice Arad, în fiecare Sâmbătă dela trenul cu plecarea din Arad la ora 11.30 până Duminică la trenul cu plecarea din Arad la ora 14.30, având valabilitatea pentru înapoere până Luni, iar în cazul când această zi ar fi o sârbătoare, atunci pân-

nă în ziua următoare la ora...

Biletele de excursiune se elibera tot de către cassa bilete a stației Arad în fiecare Duminică dela trenul cu plecarea la ora 5.08 până la trenul cu plecarea la ora 14.30, având valabilitatea pentru înapoere până la ultimul tren al aceia zi.

Tot cu începere de 2 Iunie a. c. va mai circula în fiecare Duminică — în afară de zilele regulate — un tren special care va pleca dela Pâncota la ora 21.00 și va sosi la Arad la ora 23.00.

Conferința internațională a muncii

La 4 Iunie se va deschide la Geneva conferința internațională a muncii. Delegația română a fost constituită astfel: d. Valeriu Roman, seșsecretar de stat, preș., membru, d-nii M. Enescu, directorul general al Casei Centrale a asigurărilor, ing. Stavri Cunesco, directorul general al muncii, ing. C. R. Mircea din partea patronilor și Mircescu Munteanu din partea muncitorilor.

La această conferință se va lua cunoștință de raportul anual al directorului Biroului internațional și după ce se vor comunica rapoartele diverselor state asupra aplicării conven-

țiilor ratificate de ele, se va trece în ordinea de zi care prinde, în actuala sesiune, mătorele chestiuni mai importante:

Conservarea în profitul crătorilor care-și schimbă dintr-o țară în alta drepturilor derivând din asigurarea de invaliditate și în buintarea femeilor în mine.

Șomajul tinerilor muncitori și concediile plătite. Două chestiuni, luate pe rând în discuțiune: Reducerea duratei muncii și constituirea cea mai importantă chestiune a desbaterilor din anul acesta.

Fostul partid lupist a aderat la Numerus Valachicus

După alăturarea la mișcarea „Numerus valachicus” a celor 5 deputați fosti lupiști, în frunte cu d. Modreanu, a aderat la „Frontul Românesc” și gruparea Pr. V. G. Alexe. Aderența a fost comunicată d-lui Vaida de secretarul acestei grupări,

d. Trandafirescu-Nămăești. D. Vaida va fi vizitat de V. G. Alexe.

Cu această aderare, între fost partid lupist, mai puțin d-rul Lupu și fratele său, d. Lupu, a trecut de partea mișcării naționaliste.

(Urmare din pag. 1-a)

tea de teologie din București, iar în 1925 s'a promovat doctor în teologie.

La 3 Mai 1925 a fost ales episcop al Aradului. Dr. Grigorie Comșa este autorul al 100 volume, dintre cari lucrarea intitulată „Tineretul României” a fost premiată de Academia Română.

Dr. Grigorie Comșa a fost distins în cursul anilor cu: „Răsplata Municipii pentru Biserică” cl. I, „Coroana României în grad de Ofițer”, Ordinul Sf. Mormânt în grad de Comandor”, cauprin în 1925 de către S. S. a Patriarhului Damianos al Ierusalimului, „Coroana României în gradul de Mare Cruce”, ordinul „Meritul Cultural pentru Biserică” în gradul de Cavaler cl. I.

În 1934 a fost ales membru de onoare al Academiei Române, iar congresul II-lea misionar dela Cernăuți i-a conferit titlul de „Episcop misionar”. Deasemeni este membru de onoare al „Ateneului N. Iorga”, al „Societății Scriitorilor Români”, precum și a o mulțime de alte societăți culturale.

În decursul celor 10 ani de păstorie sufletească a P. S. S. episcopului Grigorie, eparhia Aradului a beneficiat de multe realizări.

Seminarul teologic a fost ridicat la rangul de academie teologică, având 4 ani de studii. S'au înființat 43 parohii noi, s'au zidit 41 biserici și 11 paraclise, s'au reparat 178 biserici, a-

poi a făcut vizitațiuni canonice în 379 comune, cutrecerând locuri pe unde n'a trecut episcop de aproape un veac.

În 169 parohii s'au constituit societăți pentru îndrumarea morală și religioasă a tineretului adult, denumite „Sf. Gheorghe”, iar pentru adulți s'au înființat în 72 comune „Oastea Domnului”. Deasemeni s'au organizat 117 case culturale, iar în 170 parohii s'au înființat coruri bisericesti, biblioteci, etc.

La 1 Ianuarie 1934 s'a înființat un fond special pentru ajutorarea familiilor preotești în cazuri de moarte.

Prin moartea episcopului Grigorie, Aradul pierde un om de-o reale valoare.

Atențiune!

Icoane pentru biserici, embleme și firme, lucrate artistic execută vechiul atelier

„Nador”

Arad, Str. Sinagogei No. 6.
Fondat 1908. Prețuri convenabile.

America construiește vase de război

WASHINGTON. — Senatul a aprobat fără vot sporit proiectul naval cu 11.690.000 dolari care vor servi la construirea a 24 noi vapoare de război.

Minoritarii au pus stăpânire pe toate ramurile de activitate în orașul Arad

Intreprinderile românești sunt ca și inexistente

În numărul trecut al ziarului am arătat că în Aradul românesc, capitala celui mai românesc județ de pe granița de Vest a țării, profesiunile libere sunt în mâinile minoritarilor și în special în cele evreiești.

Așa, din 126 avocați, 80 sunt minoritari; din 117 medici arădani, 84 sunt minoritari, iar din 17 farmacii, abia una este românească.

Deasemeni, dintre medicii salariați de Stat, cari fac serviciul în județ, minoritarii au majoritatea.

„Proportionalitatea” în celelalte categorii

Situația descrisă mai sus este asemănătoare cu cea din celelalte categorii, iar în unele cazuri e direct revoltătoare.

Din 16 instituții bancare, abia 4 sunt românești.

Dintre 15 dentiști arădani, nu e nici unul român (dl. dr. Hălmașean e medic).

În Arad sunt trei medici veterinari minoritari și abia doi români.

Dintre 22 arhitecți, numai 3 sunt români.

Contabili experți sunt: 22 minoritari și 15 români.

Față de 9 ing. silvici minoritari, abia 5 sunt români.

Dintre 36 moașe, numai 9 sunt române.

Minoritarii au 12 agenții pentru mijlocirea vânzării de imobile, iar români nu au nici una.

Dintre 7 agenții pentru transporturi, nici una nu este românească.

Din 28 ateliere pentru lucrări tehnice, numai 10 sunt în mâini românești.

Proprietarii atelierelor de lăcătușerie sunt: 71 minoritari și abia 4 români.

Cele 12 ateliere pentru repararea bicicletelor, aparțin toate minoritarilor.

În Arad sunt 12 giuvaergii minoritari și nici unul român.

Personalul întreprinderilor deasemeni minoritar

Dacă aceasta este realitatea, își poate oricine închipui că nici personalul angajat în aceste întreprinderi nu este românesc.

Ba, ce-i mai mult, chiar când vr'un patron minoritar angajează un român — pentru că nu mai găsește minoritari — după scurt timp îl concediază, pe motiv că angajatul nu posedă limba maghiară. Minoritarii se lipsesc așa dar de serviciile românilor și riscă să nu găsească înlocuitori minoritari, numai pentru că nu se pot înțelege în limba lui Árpád.

După 16 ani dela Unire, românii șomează pentru că nu cunosc limba ungurească, în timp ce patronii minoritari n'au catadixit să învețe limba Statului.

Astăzi, cu toate că există o lege pentru protecția muncii românești, minoritarii refuză totuși să angajeze personal românesc. Presa minoritară îi încurajează în îndărătnicia lor, publicând anumite știri culese din ziarele străine subvenționate de întreprinderile cari au interese în România și cari, natural, protestează în contra faptului că românii își revendică drepturile asigurate prin lege.

E bine ca românii cari citesc presa minoritară să-și dea seama de acest fapt și decăteori dau banii pe ziarele minoritare să-și aducă aminte că subvenționează o presă care lor le este ostilă.

Moartea episcopului Grigorie Comșa al Aradului

Episcopul dr. Grigorie Gh. Comșa a trecut în dimineața zilei de Sâmbătă, ora zece și un sfert, la cele eterne, după o suferință care a început în ziua de 2 Mai.

Întru început boala nu părea a fi prea serioasă, dar mai târziu s'a constatat o septemie venoasă. Medicii curanți au fost dintru început pentru internarea înaltului prelat într'un sanator, boala reclamând un tratament special, dar s'au izbit de rezistența episcopului Grigorie care nu vroia să-și părăsească eparhia.

La începutul săptămânii trecute a admis să fie chemat d. dr. Emil Hațieganu, profesor universitar în Cluj, dar era deja târziu. Starea înaltului prelat se înrăutățea din zi în zi.

În dimineața zilei de Vineri se pieduseră orice speranțe. Injecțiile n'au făcut decât să-i aline puțin durerile prelungindu-i viața cu 24 ore. În cursul după amiezei, a dat câteva indicații cu privire la unele dosare cari urmau să-i fie prezentate în cursul dezbaterilor Sf. Sinod și se arăta hotărât să prezideze aceste dezbateri, pentru cari făcuse deja citațiile necesare.

Deasemeni și-a rostit verbal testamentul, arătând că jumătate din averea sa personală să fie donată bisericii, iar restul rudelor sale. Apoi s'a împărțit cu Sf. Taine.

Spre seară însă, starea i se înrăutățise din nou. Temperatura se menținea în jurul lui 39 grade, iar pulsul era ca și inexistent.

Lângă patul bolnavului vegheau frații și rudele sale, P. S. Sa Policarp Morușca, episcopul românilor din America, arhimandritul dr. Suci, dr. Gh. Ciuhandu. Înaltul prelat a intrat în agonie pe la ora șapte dimineața, iar la ora 10 și un sfert, și-a dat sfârșitul.

Funeraliile episcopului Grigorie

Consiliul eparhial, a luat următoarele hotărâri, cu privire la funeraliile ce se vor face înaltului Chiriarh:

Așezarea pe catafalc a corpului neînsufletit se face la reședința episcopescă, din strada V. Stroiescu Nr. 2.

Luni dimineață, rămășițele pământești vor fi transportate, cu un fast deosebit, la Catedrala Aradului, unde se vor face prohodul și celelalte slujbe religioase.

Corpul neînsufletit al episcopului Grigorie va fi expus în Catedrală până Marți dimineață, la orele 9. Atunci, — cu același ceremonial — va fi tran-

sportat la gară, pentruca un tren special să-l ducă la mănăstirea Hodoș-Bodrog, unde se va face înmormântarea.

Deasemeni, s'a hotărât ca la mănăstirea Hodoș-Bodrog să se ridice un mausoleu, în care să fie reînnumate rămășițele pământești ale tuturor episcopilor eparhiei Aradului.

O mulțime imensă defilează pe lângă catafalcul episcopului Grigorie

În cursul zilelor de Sâmbătă și Duminică, numărul celor cari au venit să aducă un ultim omagiu episcopului Grigorie, a fost nesfârșit.

Intellectualii arădani, timișoreni și din celelalte localități megieșe Aradului, precum și toți ceilalți cetățeni arădani, au format coloane nesfârșite cari se perindau încet, mohorâte, prin fața catafalcului pe care a fost așezat vrednicul episcop al Aradului. Femeile din cartierele românești ale orașului nostru, îmbrăcate în haine cernite, plângeau la căpătâiul înaltului prelat.

Coaroanele mari de flori veritabile au început să sosească încă de Sâmbătă. Automobile de lux și autocamioane au transportat pe cele trimise din Timișoara.

Primăria municipiului Timișoara a trimis o superba coroană, apoi: primarul Timișorii, dl. dr. Coman, „Iubitul fii sufletiști din Timișoara-Fabrică”, Soc. Femeilor Român din Arad, Cercul subșoferilor arădani, etc.

Telegramele

Printre primele telegrame cari au sosit la episcopia Aradului, a fost cea a S. S. Patriarhului Miron:

— Trista veste despre grava îmbolnăvire și moartea tânărului episcop Grigorie, m'a atins foarte dureros. Dumnezeu să-l odihnească între cei ce mult au ostenit pentru turma lor. Episcopul Cosma al Galațului m'a va reprezenta la înmormântare.

Miron, patriarh.

Au urmat apoi telegrame din partea P. S. Sale episcopului Gheronței din Constanța, d-lui Trancu Iași, fost ministru, dr. Macavei, vicarul mitropoliei Clujului, P. S. Sale episcopului Nicolescu al Lugojului, etc.

I. P. S. S. mitropolitul Bălan, va fi reprezentat de P. S. S. episcopul Vasile Lăzărescu al Caransebeșului.

NEW-YORK. — În cursul unor exerciții la marile manevre din Pacific, un mare hidroavion al marinei de război americane s'a prăbușit.

Cei șase ocupanți ai hidroavionului au fost uciși.

Nouii sancțiuni aplicate întreprinderilor

BUCUREȘTI. — Comisiunea pentru încadrarea personalului românesc în întreprinderi, care a lucrat ieri dimineață la Ministerul Industriei și Comerțului, a hotărât aplicarea următoarelor sancțiuni:

„Forestiera” 200.000 lei amendă; „Soc. Industria Bumbacului”, 50.000; „Industria textilă gălățeană”, 10.000; „Uzinele Lema-itre”, 30.000; „Intre-

prinderile Ciomagzoglui”, 40.000; „Moara Orzarii” 15.000; Fabrica de bere „Beresă” 18.000; „Moara comercială”, 40.000; Fabrica de spirt „Bragadru”, 24.000; Fabrica de bere „Müller”, 25.000; Fabrica de bere și Spirt 41.000; „Moara Zangopol”, 20.000; „Frederic Fischer”, 19.000; Societatea pentru industria chimică, 5.000 lei.

Au fost anulate numirile de învățători minoritari

Ministerul Instrucțiunii fiind informat că, în toamna anului 1934, au fost numiți, la școlile primare de stat, normaliști minoritari, absolvenți ai școlilor normale confesionale, a dispus anularea acestor

numiri.

Revizoratele vor trebui să verifice situația tuturor învățătorilor minoritari numiți în 1934, și să facă propuneri pentru înlăturarea celor numiți în afara de prevederile legii.

VIATA SPORTIVĂ

Informații

Gloria-Chinezul 6:1 (1:0) (Șase la unu)

Aspecte 6:1. Da: 6:1 Vă rog citiți bine: șase la unu. Nu e greșală de tipar. A fost doar una de tehnică foot-ball-istică. Eu cred că timișorenii vor blestema pe cel care a născocit balonul atât de rotund.

Galeria Chinezului — vreo două sute — pilită în mijlocul tribunei și purta sâmbetele lui Ghiță Barbu care — de câte ori scutura plasa lui Schmidt — le înfigea și „ghibiților” câte un cuțit în inimă. Doar Igna și Mercea îi mai menaja.

Patru ani de-a rândul s'a tot căsnit Mercea să dribleză măcar un singur om, fără însă a reuși. Patru ani de-a rândul a fost sârmanul băiat obsedat de această idee fixă. Ei bine, azi (notați, vă rog, data zilei căci evenimentul e de mare însemnătate...) Mercea a reușit să-l dribleze o singură dată (ajunge și atât) Demetrovici.

Bravo lui! Promite băiatul. Încă patru ani, și-l va dribla de două ori pe Demetrovici.

Dar, ia priviți, Dobra nu are de lucru și-i trânteste două goaluri, cum șubrede ele, nu-i vorbă, așa în genul „Statului țărănesc” al d-lui Ion Mihalache. Cum? Nu v'ați sesizat de „țărănismul” lui Dobra? Doar tot timpul a umblat cu (pardon!) cămașa, ieșită, din (iar pardon!) izmene, a la Mihalache.

Cred că d. Ilie Ardelean a fost tare satisfăcut: a găsit încă un aderent pentru dl. Mihalache...

Dl. colonel Chirculescu îi venea cu leșin de atâtea goaluri și s'a retras într'un colț al tribunei. După cel de-al șaselea, n'u mai putea privi:

— Eu mă mulțumesc și numai cu atâtea goaluri, șopti d-sa cu frica în oase că Barbu va ridica scorul...

La eșire, o doamnă din Timișoara îi strigă soțului să-i aducă umbrela. — Și așa nu, poți duce goalurile în umbrelă, cucoană, îi strigă un român, îți trebuie cel puțin un sac...

Cetățeanul

ARAD, 26. — Recenta învingătoare a Ripensiei, în cadrul Diviziei Naționale, a luat eri lupta cu Gloria.

Victoria a revenit echipei mai bune și mai superioare în toate privințele: Gloria, care timp de 90 minute și-a ținut adversarul în șah, portarul glorist neprimind decât vreo câteva mingi. După numeroasele poziții notate de atacul glorist, rezultatul putea fi mai mare.

Performanța realizată de Gloria desigur nimește pe toți sportivii, Chinezul putut ține piept Gloriei.

Dl. dr. Tunica a arbitrat, cu mai puține scăpări decât altădată, următoarele formații:

Gloria: Boșneac — Variassy, Volentir — Baici, Faur, Pecican — Tudor, Igna, Barbu I, Dobra, Mercea.

Chinezul: Schmidt — Hetzer, Kohl — Demetrovici, Szutor, Nagy — Szilard, Török, Glasz, Bajusz, Gruin.

Timișorenii au prima lovitură. Arădanii pun repede stăpânire pe balan și periclitează porta lui Schmidt.

În min. 4 poarta Chinezului e pusă în mare dificultate. Tudor pasează lui Barbu I, acesta lui Mercea, dar ultima trage alături.

Gloria presează, dar balonul expediat pe rând de Faur, Tudor, Mercea, greșeste țuiba, până ce în min. 15 Barbu I interceptând o passă dela Tudor, schootează dela vr'o 16 m. trimițând în colț o bombă imparabilă (1:0).

Gloria domină net. Boșneac își face debutul abia în min. 24 apărând foarte frumos o minge trimisă de Glasz cu capul.

Atacurile gloriste se succed rând pe rând. Înaintarea este mereu la datorie.

În min. 28 Gruin trage peste bară. Jocul devine mai exilibrat, Chinezul reacționează dar apărarea Gloriei stăvilește orice încercare și orice eșire a Chinezului, alimentând mereu atacul cu mingi.

Repriza întâi se termină fără alte faze mai importante.

La reluare Gloria își domină adversarul culegând ropote de aplauze.

În min. 3 Tudor pune pe Dobra în poziție să schooteze dela 2 m. (2:0).

În min. următor Mercea dela 4 m. trimite puternic peste bară.

Atacul activează mereu. În min. 10 Barbu după ce schimbă mingea cu Mercea, trece de Hetzer și marchează imparabil (3:0).

În min. următor Glasz înscrie punctul de onoare (3:1).

În min. 15 Tudor demarează centreează și Barbu I pasează lui Dobra care urcă scorul (4:1).

Două minute mai târziu Igna pasează și el a minge în plasă (5:1).

Chinezul nu poate opri nimic. Gloria continuă să rămâie în fronț.

În min. 22 Barbu II printr'un schoot puternic încheie seria goalurilor (6:1).

Gruin și mai târziu Baici anului răniți părăsesc terenul.

Joacă 20 oameni. În min. 32 Mercea ratează încă o poziție, iar în minutul următor Boșneac plenjează frumos o mingea expediată de Bajusz.

Gloria domină până la sfârșit.

S'au remarcat: Tudor, Faur, Barbu, Dobra, Baity, Volentir și Variassy de la Gloria, iar dela Chinezul: Demetrovici, Nagy, Gruin și Bajusz.

T. F. Didu

Divizia Națională A)

Timișoara: Ripensia—Crișana 5:2 (0:2). Au marcat Ciolac (3), Beke, Dobay și Barátky (2).

București: CFR Juventus 4:3 (2:2); Match jucat Sâmbătă.

Venus AMEFA 3:1 (2:0). Au

marcat Sepi, Petea, Eisenbeiser și Szaniszló II.

Unirea-Tricolor—„U” 4:3 (3:1)
Au marcat Sanny (2), Ionescu și Schileru (din 11 m.) iar pentru „U” Giurgiu, Năsturel și Orza.

Cluj: CAO—România 4:1 (1:0)
Au marcat Spielmann (2), Kocsis și Juhász, pentru România Căpușan.

Clasamentul

Ripensia	20	13	4	3	63	33	30
CAO	20	13	1	6	47	23	27
Universit.	19	11	1	7	31	27	23
Chinezul	20	9	4	7	33	30	22
Venus	17	10	1	6	45	33	21
Crișana	19	8	4	7	40	42	20
România	18	7	4	7	28	31	18
Gloria	20	6	6	8	38	51	18
CFR	19	8	1	10	34	42	17
Un.-Tric.	19	5	5	9	46	46	15
Juventus	18	4	4	10	26	40	12
AMEFA	19	1	3	15	21	47	5

Divizia Națională B) Seria II

Timișoara: CAT—CAA 7:1 (4:1).

Baia-Mare: Jiul—Phönix 1:1 (0:0). Match pentru calificare. Ambele echipe au marcat din 11 m.

Campionate cat. II. Arad

Slavia—Victoria 0:0.

USA—CAR 8:0 (3:0).

Crișana—Lyra 2:0 (2:0).

Banatul—Fortuna 3:1 (1:1).

Campionate cat. I. juniori

Gloria—Întelegerea 1:1 (1:0).

Șoimii—CAA 1:1 (1:1).

Titanus—Transilvania 3:1 (2:0).

DREZDA: Germania—Cehoslovacia 2:1 (1:0). Au asistat 63.000 spectatori.

Din zi în zi scad prețurile!

la magazinul de bi
juterii și ceasornice

HERBST

Oradea, Bul. Reg. Ferdinand 3.

Ceasornice aur, 14 carate, pentru dame, fost 1000 lei, în prezent 600 Verigete aur, 14 car. 200—300—400 lei. Ceasornice Doxa. Omega 600—700—800—1000 lei, deșteptător și ceasornice nichel 100—200—300 lei, tacâmuri, tăvi, cōșulețe de argint veritabil 3—3.50—4—5 lei gramul. Reparații de ceasornice cu garanție pe 3 ani.

D. Valer Pop, ministru ad interim la comunicații, a aprobat hotărârile comisiei pentru organizarea ministerului de comunicații.

NEW-YORK. — 250.000 muncitori siddicalizați au cetat lucrul, reclamând fixarea salariilor după o seară de să de sindicate, pentru lucrurile executate în contul guvernului federal.

Ei vor face un marș de testare spre Madisson Square

D. ministru Franasovici, tualmente complet restat se va întoarce din străinătate săptămâna aceasta, pentru a ocupa postul.

In legătură cu examenele de a tere în clasa a V-a de liceu, marul instrucțiunii a luat următoarele dispozițiuni:

Examenele se vor ține între 3 Iunie și 7—12 Septembrie.

Comisiile de examinare se vor pune dintr'un președinte și 4—5 membri și vor fi aceleași în ambelor siumi.

Inscrierile elevilor se vor face între 19—20 Iunie și 5—20 Septembrie să se înscrie a acest examene.

Nu se admite ca elevii dintr'altă localitate.

Biroul federal a declarat că la fia nu există decât trei terenuri de football, fiecare cu o capacitate de 6000 locuri.

Aceste terenuri fiind prea mici pune întrebarea, dacă Sofia va organiza Balcaniada.

D. Nicolae Avram, av și-a celebrat căsătoria cu d-soară Doina Văgălaș.

Urăm tinerilor căsătoriți tă fericire!

Numirea d-lui Aurelian Bentoiu, subsecretar al ministerului de justiție se poate considera ca un fapt înedit. Singura dificultate este actualmente numărul subsecretarilor de stat în funcțiune a atins numărul prevăzut de legea pentru înființarea subsecretariatelor de stat adică unul de fiecare departament.

Ca atare se caută a se găsi o buințare d-lui Valer Roman, în căruia urmează să fie numit d. toiu.

Comisiunea ministerială însărcinată cu înzestrarea armatei, s'a întrunit Joi seară la ministerul armamentului sub președinția d-lui G. Tăbănescu. Au luat parte d-nii miniștrii general Paul Angheliescu, ministrul părării naționale, dr. Costinescu, ministrul sănătății. Valer Pop ministru ad-interim la comunicații, Victor Ionescu ministrul finanțelor.

S'au continuat discuțiunile astăzi programului de înzestrare a armatei cercetându-se contractele nouilor menzi, ce urmează a fi efectuate către industria națională.